MIELIPIDE

Koskaan suomalaisella ei ole mennyt ruokaan palkastaan niin vähän kuin tänään ja koskaan suomalainen ei ole ollut niin tietämätön ruuan alkuperästä kuin tänään. **PEKKA RUSILA LUKIJAN KYNÄ -PALSTALLA**

LUKIJALTA

Koirasusikysymys vaatii selvityksen

Keskustelu susikannastamme, sen koosta ja kannan mahdollisen taantumisen syistä on peittänyt alleen vakavan ongelman, jolle niin tutkijat kuin viranomaiset ummistavat silmänsä. Kyseessä on susikannan puhtaus ja se, miten koiraeläin määritellään sudeksi, koirasudeksi tai vain tavalliseksi kylärakiksi.

Suden ja koiran risteytyminen voi tuottaa hyviä palveluskoiria, mutta se tuottaa aina luontoon kelvottomia ”susia”. Risteymä eli hybridi saa perimän kautta ominaisuuksia, joita alkuperäisellä sudella ei ole, mutta joka muuttaa hybridisuden luontaista käyttäytymistä.

Risteymien kautta muodostuvan uuden sekapopulaation hallitsevaksi käyttäytymismuodoksi tulee se ominaisuus, joka takaa parhaimmat edellytykset lajin selviytymiselle ja tässä luonnoltaan arka villisusi saa väistyä röyhkeämmän koirasuden tieltä.

Maamme metsissä liikkuu varovaisen arvion mukaan yli 50 koirasutta ja tiedämme, että Rktl on pannoittanut myös koirasusia tietoisesti tai vahingossa. Koirasusilaumojen lisääntymistä osoittanee myös se, että havainnot ihmisiä ja työkoneita taajamissa seuraavista susista ovat lisääntyneet nopeammin, kuin susikannan on väitetty kasvavan.

Näin on myös liikenteessä kuolleiden susien kohdalla, joita tätä kirjoitettaessa on kuollut seitsemän kappaletta vuoden 2013 ensimmäisen viiden kuukauden aikana. Tämä vastaa kuutta prosenttia maamme ”virallisesta” susikannasta, mikä aidon villisuden kohdalla ei voi pitää paikkansa.

Oivan esimerkin niin tietämättömyydestä kuin piittaamattomuudesta saa, kun tutkii luontokuvaajien ottamia kuvia susista. Valtaosa luontokuvaajista ottavat kuvansa haaskoilta, joilla nimenomaan koirasudet viihtyvät. Lopputuloksen näkee julkisuuteen tulleista ”susikuvista”, jotka vilisevät ulkomuodoltaan kojootin ja villisian välisiä sekoituksia.

Tohmajärven ja Värtsilän välillä liikkuu yli 20 yksilön koirasusilauma, joka lienee syypää siihen, että yli 40 prosenttia Tohmajärven hirvikannasta on myös ihmiselle vaarallisen hirviekinokokin saastuttama. Koko maata mahdollisesti uhkaava epidemia saadaan kuriin vain hävittämällä paikallinen susi- ja koirasusikanta, mutta onko vahingot ensin kärsittävä.

Koirasusiongelma räjähtää käsiin jo pelkästään siksi, että dna ei yksin riitä erottamaan koirasusia oikeista susista, vaan rinnalle tarvitaan nk. morfologinen tutkimus, eli tutkitaan myös luuston rakenne, eläimen muoto ja väritys. Tämän on Rktl todennut lausunnossaan (dnro 179/301/2009), jossa se vastusti Mouhijärvellä havaitun koirasusilauman tappamista. Koirasuden toteamiseksi pitää heidän mukaansa ensin tappaa eläin.

Lakimme ja Bernin sopimuksen perusteella tilanne on yksiselitteinen, koirasudet on tapettava. Ilmeinen koirasusi on kuitenkin eläin, jota ei kuitenkaan ”jokamiehen oikeudella” voi lähteä ampumaan, vaikka se on lainsuojaton ja se tulee hävittää Suomen luonnosta.

Oman edun turvaaminen on tässä tilanteessa välttämätöntä ja on muistettava, että suden erottaminen koirasudesta ei aina onnistu edes maamme korkeinta asiantuntijuutta edustavilta Rktl:n tutkijoilta. Tuntien vallalla olevan oikeuskäytännön, mahdollisen koirasuden tappamista suunnitteleva tuomitaan pelkästä yrityksestä. Näin Sonkajärvellä tulkittiin korkeimman oikeuden ohjeet käräjäoikeuksille.

Ennen kuin mopo karkaa niin oikeuslaitokseltamme kuin tiedeyhteisöltämme, tulisi määritellä oikea susi ensisijaisesti morfologian eikä dna:n avulla ja sitten päätettävä siitä, miten susikanta pidetään puhtaana. Näin tehdään myös koirien jalostuksessa.

Asiasta tarkemmin *www.nanomatic.fi/koirasusi.pdf.*

Kaj Granlund
Lestijärvi

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

Boikottiin

Nyt tuli selväksi, mitkä lihatalot tuli meidän perheen boikottilistalle. Geenimanipoloidut. **Zakarias**

Sote

Perustuslakivaliokunta ei voi poistaa kuntien asukkaiden perustuslaillista oikeutta äänestää edustajia sote-maakuntavaltuustoihin. Ruotsin malli on oikea. **Laillisuutta**

Leikkauksia

Tiina Malm. Laskevatko virkamiesten palkka virkamiesten määrän lisääntyessä? **Lfa**

Lfa-tuen leikkaus viideltä ensimmäiseltä hehtaarilta koskee ennen kaikkea pieniä maitotiloja, joilla on peltoa alle kaksikymmentä hehtaaria. **Viekää kaikki**

Hienosti meni

Tämän kevään kylvöt saatu päätökseen pari päivää aikaisemmin kuin viime vuonna. Ilmat suosineet Pohjois-Pohjanmaalla. **Ei nimimerkkiä**

Luonnon ehdoilla

Tiedoksi taivastelijoille. Jokainen viljelijä toimii luonnon ehdoilla. Maalaisromantiikka ei elätä. **Emäntä**

Maidon hinta

Älkää marisko maidon hinnasta. Kateus Valiota kohtaan on vienyt vähintään 10 senttiä litralta. **Ei nimimerkkiä**

Maallikko maatilalla

Toimittaja unohti jutussa taaskin tärkeimmän. Monenko euron tuottajahintaan toivottiin senttejä lisää. Loppu kommentti osui nappiin. **Ei nimimerkkiä**

EU-tuet

Suomen maataloustuet ovat monelle piikki, josta pitää irvistellä. EU-etelässä tukia saavat myös tupakan ja viiniköynnösten viljelijät. **Yx maajussi**

Ulkomaille

Rainbow raejuustonkin tuotanto on siirretty Suonenjoelta Ruotsiin. **Ämmu**

Sukupolvet samassa taloudessa

Puolisoni osti tilan edelliseltä sukupolvelta aikanaan puhtaasti maakauppana. Kauppaan ei sisältynyt syytinkiä mutta hän antoi yhden edellisistä omistajista jäädä asumaan tilalle.

Nuorella ihmisellä oli suunnitelmia tilan kehittämiseksi. Velkaa vähemmäksi metsää myymällä ja tuotantosuunta olosuhteisiin sopivaksi. Itse tulin kuvioihin pian omistajanvaihdoksen jälkeen. Perhettä perustettiin ja alettiin elämään omaa elämää. Mutta...

Metsää ei olisi saanut myydä muun muassa koska ei ollut mistä myydä. Kylillä puhuivat, että meidän valitsema tuotantosuuntamme ei kannattanut. Eikä tuo lastenkasvatuskaan mennyt niin kuin pitäisi, eikä, eikä...

Heräsi kysymyksiä. Miten sitten pitäisi toimia?

Ja vuosien saatossa tulimme siihen tulokseen, että vanhan polven mielestä olisi pitänyt tehdä erilailla kuin mitä me juuri sinä hetkenä ja sillä tavalla teimme. Se tapa vain ei tullut selväksi. Piti kuulemma elää niin vanhaksi kuin vanha polvi, että ymmärtäisimme, kun sitä ei voinut sanoin selittää. Se tuli kuitenkin selväksi, että me nuoret emme ymmärtäneet mistään mitään.

Alkoi painostus meitä kohtaan. Lapsillemme meitä moitittiin huonoiksi vanhemmiksi. Meidän asioita puhuttiin eli juoruttiin pitkin kyliä.

Välillä käytettiin todella alhaisia keinoja. Kaikki vain sen takia kun emme suostuneet elämään vanhojen ohjeiden ja tapojen mukaan.

Tilanteeseemme liittyy vielä paljon muutakin ja paljon vakavampaa mutta en käy siitä tässä kertomaan. Sen voin kertoa, että leuat loksahtaisivat jos tietäisivät esimerkiksi naapurit asioiden todellisia puolia.Ei ole kaikki kultaa mikä kiiltää. Seassa on paljon kyyneliä.

MARKKU VUORIKARI

Vähättely ja arvostelu on ollut meidän perintömme edelliseltä polvelta. Ihmeellisintä koko asiassa on, että vanhempi polvi ei itse kyennyt niihin tekoihin joita meiltä vaadittiin.

Vähättely ja arvostelu on ollut meidän perintömme edelliseltä polvelta. Ihmeellisintä koko asiassa on, että vanhempi polvi ei itse kyennyt niihin tekoihin joita meiltä vaadittiin. Jostain kumman syystä emme ole enää väleissä.

Olemme onneksi pystyneet elämään omaa elämäämme pahoista puheista ja vääristelystä huolimatta. Kokemuksena voin sanoa, että älkää suostuko yhteistalouteen eikä edes samaan pihapiiriin, nuoret jatkajat.

Jossain vaiheessa tulee konflikti, ennemmin tai myöhemmin. Talossa ei ole kuin yksi isäntäpari.

En ole katkera mutta kuitenkin

Jossain vaiheessa tulee konflikti, ennemmin tai myöhemmin. Talossa ei ole kuin yksi isäntäpari, kirjoittaa nimimerkki ”En ole katkera mutta kuitenkin”.

Kylvöalamuutos ja öljykasvipalkkio

Lähdin toiveikkain mielin satokauteen 2013. Sertifioitu ruis kylvettiin rahtikylvönä syyskuun ensimmäisinä päivinä. Ruiskutusuratkin jotta tarvittavat kasvinsuojelutoimenpiteet olisi ollut helppo tehdä.

Pari viikkoa sitten jouduin kuitenkin hammasta purren tekemään päätöksen kasvuston kemiallisesta tuhoamisesta ja rikkomisesta. Ruis ei talvehtinut ja kaikki tuotantopanokset menivät siten taivaan tuuliin.

Mitä sitten tilalle? Päädyin rypsiin koska uskoin sen menevän kaupaksi syksyllä ja näin kesäkuun vaihteessa tapahtunut kylvökään ei ollut oppikirjojen mukaan liian myöhäistä. Ai niin ja öljykasvipalkkiokin parantaisi katetta.

26.5. sain rypsin sitten kylvettyä ja aloin täyttää kylvöalamuutoslomaketta, kun silmiini osui tieto, etten ollut oikeutettu öljykasvipalkkioon. Epäuskoisena otin yhteyttä viranomaisiin, jotka vahvistivat tiedon oikeaksi.

EU:n kokonaan maksama palkkio katsotaan tueksi jota ei voi hakea enää 30.4. jälkeen. Rypsini on siis vähempiarvoista kuin niiden tuottajien jotka kylvösuunnitelman mukaan ovat täyttäneet tukihakemuksen.

Siementäkään rypsiä ei varmaan vielä 30.4. ollut kylvetty eli silloin, kun tukea haettiin. Osa todennäköisesti kylvänyt samaan aikaan kuin minä.

EU-tarkastajilla tämän logiikan mukaan olisi ensi kesänä varsin helppo työ tarkistella vain kylvösuunnitelmien ja tukihakemusten yhteneväisyydet. Pellolle ei tarvitse mennä, koska ei sillä ole mitään merkitystä mitä siellä kasvaa, kuten tapaukseni osoittaa.

Minulla siis kasvaa rypsiä mutta silti en saa öljykasvitukea loppukesän tutkin ja mietin ankarasti mikä ero on omillani ja naapurini rypseillä, oma katteeni kun on sen öljykasvipalkkion pienempi kuin muiden.

Kari Kaatrakoski
Asikkala

Suomen ”tasavalta”

Olemme lain ja oikeuden edessä saman arvoisia (ja äänestäessä).

Kohteleeko laki ja oikeus meitä sama arvoisesti?

Onko joku eläkeläinen toista arvokkaampi?

Me yli 65-vuotiaat emme ole tasa-arvoisia. Me kaikki maksamme tuotteista ja palveluista hinnan, johon on lisätty veroluonteinen eläkemaksu.

Työelämässä on hyvä olla taito- ja tehokkuuslisät. Eläkeläiselle ei enää teholisiä, olemme samalla viivalla arkkuun asti.

Otetaan oppia Hollannista!

EU ei tätä päätä.

Samaa mieltä

Sitä saa mitä tilaa

Suomalaiset haluavat halpaa ruokaa, kauppa vaatii teollisuudelta halpaa ruokaa, teollisuus vaatii tuottajilta halpaa raaka-ainetta. Tuotantoketjut pitenevät ja monimutkaistuvat, ketjussa on monia ja monenlaisia toimijoita, laadun valvonta vaikeutuu.

Kaupan ketjut valmistuttavat tuotteita joissa hinta on halpa, esimerkiksi Rainbow-tuotteet, X-tuotteet, Pirkka-tuotteet ja niin edelleen. Viimeaikaiset tapahtumat, hulluruoho ja niin edelleen, osoittavat millaisia vaaroja tällaisessa kehityksessä on. Toinen tavoite näillä tuotesarjoilla, kaupan ketjuilla on saada kotimainen tuottaja polvilleen.

Jos suomalaiset vaatisivat laadukkaampia, terveellisempiä tuotteita, joissa ei ole turhia E-koodeja ja joiden tuotantoketju on lyhyt ja läpinäkyvä, niitä olisi nykyistä enemmän tarjolla. Uskon, että silloin joku kauppaketju varmasti haluaisi profiloitua ja erottautua kilpailijoita keskittymällä valikoimissaan vain kotimaiseen lähi- ja luomuruokaan.

Tämän jälkeen kun luomutuotteiden volyymit kasvavat, niin hinnatkin halpenevat. Sen lisäksi työ ja eurot pysyvät kotimaassa. Volyymien kasvaessa mahtavat markkinat odottavat itärajan tuolla puolen, sielläkin ollaan heräämässä luomuun.

Kannattaa myös muistaa että koskaan suomalaisella ei ole mennyt ruokaan palkastaan niin vähän kuin tänään ja koskaan suomalainen ei ole ollut niin tietämätön ruuan alkuperästä kuin tänään.

Luomupekka
Pekka Rusila
Heinola

Talouslama ja vihreät

Maassamme on talouslama, velkaantuminen ja työttömyys lisääntyvät – mitä tekevät vihreät?

Vihreiden puoluekokous piti aikamme suurimpana yhteiskunnallisena epäkohtana sitä, ettei asiakas saa ostaa ravintolasta mukaansa viiniä kotona tai muualla jatkoilla juotavaksi.

Siksi vihreät tekevät aloitteen, jolla sallittaisiin ravintoloiden viinin ja oluen ulosmyynti.

Tamperelainen vihreä Ville Hämäläinen kirjoittaa Uudessa Suomessa, että ei ymmärrä, miksi alkoholin saatavuutta pitäisi rajoittaa juuri niiltä, jotka osaavat käyttää alkoholia oikein.

Samanaikaisesti vihreä eliitti paasaa ilmastonmuutoksesta ja planeettamme hyvinvoinnista. Vihreä eliitti voi asua jättimäisessä lukaalissa, lennellä maailmalla, rikkoa liikenne- ja työnantajasäädöksiä.

Väliin tuntuu, että onko sittenkin perää väitteessä, miten vihreiden mielestä kaikkihan on kunnossa, kun kerran seinästä saa sekä energiaa että rahaa.

Yrjö Saraste
Helsinki

Teurasjätteiden hautauskielto

Haju ja kärpästen määrä mahoton,
tottuneeko tuohon?
No, pakkasten myötä
helpottanee.

Entinen konsti parempi

VIERASKOLUMNI

Mitä on tehometsätalous?

Kuulin toukokuun 15. päivän radion aamu-uutisten aiheita lueteltaessa, että Suomeen tuodaan puuta ulkomailta, koska Suomesta ei saada riittävästi ekologista puuta. Olin juuri astumassa bussiin, enkä kuullut aiheen varsinaista käsittelyä. Jo tuo, mitä kuulin, oli täysin järjetöntä. Mistähän saadaan ”ekologisempaa” puuta kuin Suomesta?

Luulisin, että kysymys oli ympäristöpolitiikasta ja siihen liittyvästä sertifiointijärjestelmien kiistasta. Jostakin minulle täysin käsittämättömästä syystä suomalaiset luonnonsuojelijat uskovat enemmän ulkomaisiin sertifikaatteihin kuin Suomen metsälakiin, joka jo sinällään turvaa ”ekologisen” puuntuotannon.

Hakatuille maille syntyy uusi metsä, lähes kaikki metsät ovat sekametsiä, laittomia hakkuita ei ole, puun alkuperä tunnetaan, arvokkaat elinympäristöt suojellaan, vesistöjä varjellaan, myrkkyjä ei juuri käytetä ja metsien lannoituskin on vähäistä.

Suomessa puun tuotantoon käytetään vain kotimaisia puulajeja, jolloin talousmetsä on sekä ulkonäöltään että lajistoltaan ”luonnonmetsän” kaltainen. Metsikön ulkonäkö riippuu enemmän sen iästä kuin syntytavasta. Englannin kielinen maailman käyttää suomalaisesta metsätaloudesta termiä ”seminatural”, jonka minä tässä yhteydessä suomentaisin sanalla luonnonmukainen, tai jos haluaa käyttää muoti-ilmaisuja, ekologinen.

Suomalainen metsänhoito ei ole tehometsätaloutta, eikä siitä toivottavasti milloinkaan sellaista tule. Tehometsätaloudessa käytettäisiin tiheää istutusta kloonatuilla taimilla ja lyhyttä kiertoaikaa. Metsiä lannoitettaisiin ja kasteltaisiin, rikkalajit – myös toiset puulajit – torjuttaisiin kemikaaleilla.

Tällä tavoin saataisiin kuusen kiertoaika lyhenemään ehkä puoleen ja hehtaarituotot kaksin- tai kolminkertaistettua. Siitä metsästä luonnonmukaisuus olisi jo kaukana. Jos talousmetsämme olisivat tällaisia puupeltoja, ei edes 10 prosentin suojeltu pinta-ala riittäisi turvaamaan luonnon monimuotoisuutta.

Tätä taustaa vasten tuntuu kummalliselta ylioppilastutkinnon kysymys tehometsätalouden ympäristövaikutuksista. Ensinnäkin tehometsätalous on haukkumasana, jolla ei ole täsmällistä merkitystä.

Minusta oikeassa ovat ne, jotka kirjoittivat vastauksessaan muiden maiden plantaasimetsätaloudesta: Brittein saarten sitkankuusista, Etelä-Amerikan ja Aasian akasia- ja eukalyptusmetsistä, Afrikkaan ja Uuteen Seelantiin perustetuista mäntymetsistä. Niissä kasvatetaan seudulle vierasta puulajia hyvin tiheinä monokulttuureina, eivätkä seudun omat metsälajit menesty näissä puuviljelmissä.

Pahimmillaan vieraan puulajin mukana on kulkeutunut muita tulokaslajeja, jotka ovat seudun omalle lajistolle haitallisia. Afrikkaan on mäntyjen mukana kulkeutunut myrkyllisiä sieniä, joita seudun asukkaat eivät osaa välttää.

Jos vastaaja sen sijaan kertoo Suomen metsätaloudesta tehometsätaloutena, minä arvostelijana tuskin antaisin ainoatakaan pistettä.

Veikkaan, että monet maaseudun ylioppilaat ovat tulleet väärin kohdelluiksi. Ja jos niin on, se on valituksen paikka! Sekä ylioppilaslautakunnalta että radion uutistoimitukselta voisi kyllä edellyttää edes hiukan sekä suomalaisen että maailman metsätalouden tuntemusta.

SEPPO VUOKKO
on luontokirjailija Savitaipaleelta.

VERKOSSA SANOTTUA

Haaveet ja talkoot keräsivät kommentteja

Taisivat MT:n verkkolehden lukijat olla kevättöissä, sen verran vaisua keskustelua käytiin.

Yksittäisiä kommentteja enemmän mielipiteitä keräsi uutinen Metsänomistaja haaveilee hiilensidonnalla tienaamisesta (ke 29.5.) sekä uutinen Vieraskasvien torjunta jätetty kansalaisten harteille (to 30.5.).

Jonkin verran otettiin kantaa myös uutiseen EU-valiokunnalta tyrmäys moottoripyörien katsastukselle (to 30.5.) ja Paluumuutto maaseudulle voimistuu tasaisesti (ke 29.5.).

Metsänomistajan haaveet

Hanne Mäntyranta kirjoittaa metsänomistajan haaveista tienata hiilensidonnalla:”Asiasta voi vain haaveilla. Tosiasiassa Durbanin ilmastokokous päätti, että metsänomistaja ei voi koskaan saada mitään korvausta hiilensidonnasta, siitä voi vain haaveilla. Tämä oli aikanaan ongelma jopa Suomen luonnonsuojeluliiton mielestä.”

Hukka perii -nimimerkki jatkaa:” Aivan. Ville Niinistö (vihr.) palasi Durbanista 30 miljoonan euron vuosilaskun kanssa Suomelle. Edes Ruotsi ei maksa mitään vastaavaa. On meillä pelottavan kyvyttömät ja kalliit johtajat.”

Moni asia on liian itsestäänselvyys -nimimerkki muistuttaa, että metsänomistajia kiinnostaa kaikki, millä metsän tuottoa voi parantaa.

”Tarvetta siihen todella on, kun raakapuun hinta on aivan samassa kun 80-luvulla. Mäntykuitu pystyyn tuolloin reilu 100 markkaa/m3, nyt 16–17 euroa/m3.”

Kasvitalkoot

Vieraskasvien torjuntaan on syytä suhtautua vakavasti, painottaa Aulis Ansalehto. Hän nostaa esimerkiksi jättiputken, joka on aiheuttanut runsaasti kivuliaita ihovaurioita ja töistä poissaoloja.

”Jos tarmoa riittää, voi tietenkin niitellä lupiineja ja palsameita, jotka eivät kuitenkaan onneksi ole myrkyllisiä. Syrjäyttäväthän ne luonnosta luontaisia lajejamme kuten pujoa, nokkosta ja maitohorsmaa, jotka eivät ihan lähitulevaisuudessa liene häviämässä meiltä.”

Kauneus on katsojan silmässä -nimimerkki kaipaa talkoita, jotka ovat paras keino torjua vieraslajeja.

”Järjetöntä syytää rahaa moiseen. Jossain joku kylvää lupiinia, toisaalla toinen kitkee ja tähän pitäisi verorahoja käyttää.”

JuhaN:n mielestä ainoastaan hukkakaura on vaarallinen vieraslaji eikä muiden hävittämiseen kannata haaskata yhteistä rahaa.

”Katso ympärillesi ja laske montako kasvia löydät. Montako niistä olisi siinä ilman ihmisen toimintaa? Saadaan hävittää puolet ympäristöstä.”

Järjen voittoa odotellessa

”Toivottavasti järki voittaa myös parlamentin täysistunnossa”, kommentoi Harrikkakuski EU-valiokunnan kielteistä kantaa moottoripyörien katsastukselle.

”En vastusta katsastuksia ellei homma mene järjettömään rahastukseen. Toisaalta tien päällä voi osua koska hyvänsä poliisin katsastus, joten kunnossahan kalusto on aina oltava.”

Yhdenvertaisuutta kaivataan -nimimerkin mielestä pitäisi valvoa paremmin, täyttävätkö liikennetraktorien perävaunut määräyksiä roiskesuojista, jarruista, valoista ja heijastimista.

”Nämä vaatimukset konkretisoituvat selkeästi muussa kun maatalousajossa eli oman tilan ulkopuolisissa kuljetuksissa. Poliisien toivoisi myös valvovan. Sinne kaivataan täydennyskoulutusta eikä supistuksia.”

”Jos kuorma-autosta puuttuu roiskesuojat niin varmasti tulee sakko heti. Sama määräys on liikennetraktorilla ja peräkärryllä urakoitaessa”, hän jatkaa.

MAIJA ALA-SIURUA